

Konstrukce bází v reprezentačním prostoru konečně rozměrné reprezentace Lieovy algebry

školitel: Severin Pošta

typ práce: bakalářská/diplomová

popis tématu:

Existují různé konstrukce bází v reprezentačním prostoru konečně rozměrné reprezentace Lieovy algebry. Klasickým a prvním příkladem jsou Gelfand-Tsetlinovy báze. V pracích [2], [3] zkonstruovali explicitně báze reprezentačních prostorů algeber $\mathfrak{gl}(n, \mathbb{C})$ resp. $A(n)$ a ortogonálních algeber $B(n)$ a $D(n)$. Je zajímavé, že tyto dva články neobsahují žádné důkazy a ani sebemenší návod, jak lze k výsledkům zde uvedeným dospět. Odpovídající důkazy byly znovu vypracovány až v pozdějších pracech. Od padesátých let bylo vynalezeno mnoho postupů jak konstruovat báze i jinými způsoby. Tak vznikly např. známé krystalové báze, báze založené na Weylových realizacích, speciální báze, vlastní báze, „dobré“ báze, a další množství jiných konstrukcí. Důležitým příkladem bází jsou tzv. monomiální báze, které slouží jednak jako báze v příslušné obalové algebře Lieovy algebry, a po jisté restrikci jako báze v reprezentačním prostoru. Speciálním typem těchto monomiálních bází jsou Verma báze, popsané v práci [4]. I zde je známo množství výsledků, které zatím nebyly dokázány (pro algebru $\mathfrak{sl}(n, \mathbb{C})$), konstrukce bází pro ostatní algebry je popsána pouze částečně.

doporučená literatura:

- [1] Severin Pošta, Miloslav Havlíček: Note on Verma bases for representations of simple Lie algebras, accepted in Acta Polytechnica, 2013.
- [2] I. M. Gelfand, M. L. Cetlin: Finite-dimensional representations of groups of orthogonal matrices, Doklady Akad Nauk SSSR (NS) 71:1017–1020, 1950.
- [3] I. M. Gelfand, M. L. Cetlin. Finite-dimensional representations of the group of unimodular matrices, Doklady Akad Nauk SSSR (NS) 71:825–828, 1950.
- [4] S. Li, R. V. Moody, M. Nicolescu, J. Patera: Verma bases for representations of classical simple Lie algebras. J Math Phys 27(3):668–677, 1986.
- [5] P. Littelmann: An algorithm to compute bases and representation matrices for SL_{n+1} -representations, J Pure Appl Algebra 117/118:447–468, 1997.